

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 90 (2015), **Duminica a 27-a după Rusalii**
(Tămăduirea femeii gârbove)

Evanghelia: Luca 13, 10-17*

În vremea aceea Iisus învăța în una din sinagogi sâmbăta. Și iată, o femeie care de optsprezece ani avea un duh de neputință și era gârbovă și nu putea nicidecum să se ridice. Iar Iisus, văzând-o, a chemat-o și i-a zis: „Femeie, dezlegată ești tu de neputința ta!” Și și-a pus mâinile pe ea, și ea îndată s'a îndreptat și-L slăvea pe Dumnezeu. Dar mai-marele sinagogii, mâniindu-se că Iisus a vindecat-o sâmbăta, drept răspuns a zis către mulțime: „Șase zile sunt în care trebuie să se lucreze; așadar, în ele veniți și vă vindecați, dar nu în ziua sâmbetei!...”. Iar Domnul i-a răspuns, zicând: „Fățarnicilor! Fiecare din voi oare nu-și dezleagă sâmbăta boul sau asinul de la iesle și-l duce de-l adapă? Dar aceasta, fiică a lui Avraam fiind, pe care, iată, de optsprezece ani a legat-o Satana, oare nu se cuvenea să fie dezlegată de legătura aceasta în ziua sâmbetei?” Și zicând El acestea, toți cei care-l stăteau împotriva se rușinau; și toată mulțimea se bucura de toate slăvitele fapte săvârșite de El.

Între libertatea duhului și piedicile meschine ale procedurismului

Părintele Nicolae Steinhardt

Ca și altor pătimitori, Domnul, din proprie inițiativă și nesolicitat, îi vine în ajutor femeii gârbove pe care o află printre enoriașii unei sinagogi într-o zi de sâmbătă. Din milă și bunătate; întru mărirea lui Dumnezeu; ca să se vadă că puterea Tatălui și a Fiului. O vede, o cheamă, o vindecă – totul în pripă, cu iuțeala fulgerului. (...)

Curând, însă, măreția și tăria înduioșătoare a tabloului evocat de Sfântul Evanghelist Luca sunt parcă încețoșate de veninoasa intervenție intempestivă a mai-marelui locului. Ca o rugină, ca o pecingine, ca o lepră ce s-ar depune pe suprafața curată a pielii, ori a zidului, ori a metalului și ar pângări-o. Simultan cu mânia acestuia sunt date în vileag toate principalele caracteristici ale fariseilor: legalismul strâmt și miop

*)Texte preluate din ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu

(care-i diferit de legalitate și de cuviincioasa ei respectare); el întotdeauna izbutește să micșoreze lucrurile, problemele, situațiile, dilemele să le reducă la proporții liliputane și să le insuflă un spirit de meschinărie, de avariție, de panică stârnită de pericole imaginare sau ridicole; procedurismul literal și mărunț (...); așezarea cu perseverență a literei deasupra duhului, neputința depășirii nivelului literal în toate cele (și mai cu seamă în cele importante), un soi de imobilizare a minții și sufletului la acest palier, pe această treaptă de jos a scării ce urcă spre libertate și înțelegere; tendința fermă de a reacționa, ori de câte ori se ivește prilejul, înghițind cămila și strecurând cu grijă țânțarul; fățarnicia absolută, neșovăitoare, nerușinată de lume, de ea însăși, de evidență și de bun simț (Domnul ne arată doar că nu se codesc să-și dezlege și să-și adape sâmbăta boul și asinul ori în celelalte referate: să scoată oaia căzută în groapă ori boul ori fiul căzut în fântână); invidia, semeția, răutatea (nedes-părțita și statornica lor triadă); transformarea sabatului – a zilei-regine, de odihnă, sărbătoare și bunăvoire întru Bunul Dumnezeu – în serii nesfârșite de superstiții și mărunțișuri, opreliști și prevederi draconice, asupra și blestem (cu adevărat pricepem de ce s-a putut vorbi de blestemul Legii: fariseii, ca nici unii, au fost meșteri în treaba prefacerii Legii în basm și a sabatului în zi de încleștare și zăpușală); absurdul (căci ce poate fi mai absurd decât țipetele ascuțite și virtuozosele scrâșniri din dinți ale acestor legaliști care-și dezleagă și adapă boii și asinii și scot vita din groapă sau din fântână în zi de sărbătoare, dar mai că le vine rău și simt că pierde lumea și se prăbușesc stihiele pentru că e tămăduită în prezența lor o nefericită legată de neputința gârboviei care de 18 ani nu ajungea să se ridice nicidecum în sus?).

Cu toate acestea, cineva de bună credință și-ar putea pune întrebarea: dar de ce ține Mântuitorul cu tot dinadinsul să-i înfrunte? De ce vindecările și minunile acestea au loc cu predilecție sâmbăta și în locașuri sfințite? Nu-s ele acte de provocare? Nu ne poartă gândul a bănuși că Iisus Hristos își găsește plăcerea, înfruntându-i tocmai sâmbăta neapărat în sinagogă, zgândărindu-i, nedându-le pace?

Răspunsul nu poate să fie decât unul: ba da, întocmai! Sunt acte de provocare, de voită înfruntare și bine chibzuită sfidare. Da, îi înfruntă cu bună știință sâmbăta și în sinagogă, pentru că dorea ca lecția să fie mai usturătoare, zguduirea mai aspră, trezirea din amorțire mai rapidă. Și pentru că înțelege să dea atacul frontal, chiar asupra centrului adversarilor și în punctul lor cel mai întărit. (...) Domnul, strateg de mare clasă, doctor fără de zăbavă, dar și Domnul abilității la nivelul minții omenești, căci argumentul cu boul, asinul, oaia, fiul, groapa și fântâna este cum nu se poate mai bine ales și e irecuzabil. Domnul este deasupra micimilor, invidiei mărunte, pizmei intrate pe furiș în suflete, procedurismului, meschinăriei care se lăfaie în văzul lumii cu nerușinare de paparudă și ifose de cărturar isteț. Domnul este și slujitor vrednic al Sabatului, pentru că îl socotește a fi ceea ce este: zi de mărire, de bucurie, de cât mai multe vindecări, de binefaceri fără număr și cu nemiluita. Un sabat al sănătății,

belșugului și bunelor vestiri, cu totul îndepărtat, cu totul ostil și străin sabbatului sec, mohorât și tiranic al falșilor săi apologeți zeloși: fariseii, fanaticii logicii absurde, în inima cărora nu-și află loc îndurarea, în mintea cărora nu poate intra acea puțină lumină, acel pic de bun simț, acea fărâmă de milă. Iară de care orice literă de lege se prefăce negreșit, neapărat și neîntârziat în oțet, cucută și semeție.

Nu așa este la Domnul. Totul la Domnul este numai simplitate, bunătate, compătimire și urgență în biruirea răului, a bolilor, a neputințelor, a suferinței. Și totodată spre măreție, veselie, ieșire din necazuri și săcâieli. El este Domnul puterii, Domnul biruințelor, Domnul milostivirii neobosite și al înlăturării piedicilor scornite de anumite minți în calea libertății. (Căci boala, întocmai ca păcatul e robie). Domnul ne învață că suntem și trebuie să fim slobozi a face binele și a veni în ajutorul aproape-lui nostru: nicio lege, niciun regulament, nicio formă de orice fel, nicio precauție sau teamă, niciun motiv de tipul “să nu se spună că...”, ori “să nu pară că...” nu ne poate fi stavilă, pretext, justificare.

(...) De astfel de fariseisme și orori birocratice (și sunt din aceeași lume ca și protestul împotriva tămăduitorilor prin cuvânt în zi de sabbat) creștinului îi este mare silă și groază. Învățătorul său nu a propovăduit bucherismul, puținătatea, domnia literei și triumful mărunțișurilor. Domnul înmulțirii pâinii și peștilor i-a dat numai pilde concepute de un duh gata a dărui belșugul, bucuria, sporirea, sănătatea. Pe aceasta din urmă nu încapă îndoială că Domnul a iubit-o; ne putem, așadar, oricând ruga pentru sănătate și a fi convinși că Hristos Mântuitorul este și Hristos Tămăduitorul, neiubitor de tristețe, puținătate, sărăcie și ferecare.

Pericopa femeii gârbove (ca și cele ale omului cu mâna uscată și bolnavului de dropică) ni-L arată pe Hristos ca Biruitor. Aici mai ales, în textul evanghelic, fariseii ies rușinați; mânia mai-marelui sinagogii e înfrânată și făcută de basm și de ocară, în vreme ce toți ceilalți participanți și gârbova se bucură și preamăresc. Adversarii Domnului au fost învinși, birocrăția a pierdut partida; binele, sănătatea și voioșia au pus deplină stăpânire pe terenul unde s-a dat lupta.

Scena întreagă este de mare dramatism, iar lecția – dublă – e limpede: mereu este vremea de a săvârși binele, pe loc, fără nicio amânare, nicio căutătură a minții ori a ochiului și în altă parte decât într-acolo unde se află răul, ori durerea, ori necazul ce urmează a fi stârpite; mereu suntem datori a ține piept îngustimii și răutății. În episodul acesta al activității Sale pământești – de unde fariseii nu scapă cu fața curată, ci se împrăștie, parcă îi vedem, asemenea unor bufnițe îmbufnate și zgribulite, unor cobe afurisite – Mântuitorul ni se înfățișează ca Iisus Biruitorul în toată măreția și puterea Lui vindecătoare și milostivnică. În bucuria mulțimii prezente și în a tămăduitei îmi pare că se reflectă ceva din lumina Taborului și din mărirea Înălțării.

Sursa: **Nicolae Steinhardt**, *Dăruind vei dobândi*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1994

Vitamine duhovnicești

Să fii totdeauna simplu și fără de răutate

Sârguiește-te, fiule, ca să fii totdeauna simplu și fără de răutate și să nu ai unele gânduri în inima ta și altele în gura ta, pentru că aceasta este vicleșug și înșelare. Să fii adevărat, iar nu mincinos, fiindcă minciuna este de la cel viclean. Niciodată să nu răsplătești răul cu rău și, măcar de ți-ar face cineva rău vreodată, iartă-l, ca și pe tine să te ierte Dumnezeu. Dacă te-ar lupta gândul rău, roagă-te din tot sufletul pentru fratele acela și va fugi gândul rău de la tine. Vezi, să nu primești patima pizmei, ca să nu te înghită diavolul de viu. Ci, mai mult, mărturisește-ți gândurile și roagă-te lui Dumnezeu să te izbăvească de o primejdie ca aceea. De ai vedea pe cineva greșind, să nu-i zici, nici să-l osândești, nici să-l urăști, ca să nu cazi și tu în același păcat. Ci, mai bine, să zici: "Eu mai rău sunt și azi e rândul aceluia, iar mâine, al meu."

Să știi că dracii se tem de post, de priveghere, de înfrânare, de smerenie, de rugăciune, de lacrimi și de celelalte fapte bune. Dacă voiești să-ți dăruiești Dumnezeu lacrimi și umilință, și nepătimire, adu-ți aminte de moarte totdeauna și de mormântul tău și vei ajunge la aceasta. De vei fi înșelat de diavol și vei cădea într-un păcat, mic sau mare, să nu cazi în deznădăjduire, ca să nu pieri, ci să alergi la mărturisire și pocăință și să pui iarăși început bun și Dumnezeu te va ierta și nu Se va întoarce de la tine. Înfrânarea limbii stă în a nu răspunde, a nu grăi lucruri spurcate, a nu ocări, a nu osândi, a nu blestema, a nu minți, a nu grăi de rău pe cineva, nici a judeca pe altul. Înfrânarea ochilor stă în a nu privi fără de rușine la față străină, nici a căuta la fața frumoasă și cu bun chip. Înfrânarea gândului se arată atunci când vine gândul cel rău, fără de rușine, în a nu te supune lui, nici să te împaci cu el, nici să-l primești. Ci, mai mult, să te scârbești și să te lepezi de el. Lovește-ți fața ta și pieptul și cu suspine și cu lacrimi să strigi către Stăpânul Hristos și să zici: "Miluiește-mă, Doamne, și nu mă lăsa să pier. Miluiește-mă, Doamne, că neputincios sunt. Rușinează, Doamne al meu, pe dracul cel ce-mi fură nădejdea mea. Umbrește capul meu cu darul Tău în ziua războiului diavolesc. Pe vrăjmașul care mă biruiește, biruiește-l Doamne. Gândul cel ce mă înfricoșează, alină-l cu mângâierea Ta, Cuvinte al lui Dumnezeu."

Înfrânarea pântecelui stă în a nu te sătura niciodată de bucate, nici de băutură, nici să dorești, nici să cauți bucate și de mult preț. Dacă vrei să te mântuiești, fă-te înfrânat, smerit la minte, îndelung răbdător și niciodată să nu deznădăjduiești de pocăință. Dacă vrei să înaintezi, mai degrabă primește-ți rugăciunea, înfrânarea și dragostea. Și așa îți vei mântui sufletul tău de toate ispitele vrăjmașului. Dumnezeului nostru slavă!

Sursa: **Sfântul Nil Pustnicul**, *Din cuvintele duhovnicești ale Sfinților Părinți*, Editura Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2003, pp. 305-306